

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Навчально-науковий інститут права та правоохоронної діяльності
Кафедра теорії, історії та конституційного права

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«ПРАВНИЧА ЕТИКА ТА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»

освітньо-наукова програма	Освітньо-професійна	програма
рівень вищої освіти	«Право»	
галузь знань	перший (бакалаврський)	
спеціальність	08 Право	
вид дисципліни	081 Право	
мова викладання	обов'язкова (шифр за освітньо-професійною програмою «Право» - ОК2)	
	українська	

Науково-педагогічні працівники: **Яремчук Віталій Дмитрович**, к.ю.н., доцент, доцент кафедри теорії, історії та конституційного права Навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності ЛьвДУВС (vitaliy_yar@ukr.net)

Колич Ольга Іванівна, к.ю.н., доцент, старший викладач кафедри теорії, історії та конституційного права Навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності ЛьвДУВС (kolycholha@i.ua)

Розробники Силабусу навчальної дисципліни
«Правнича етика та доброчесність»

Доцент кафедри
теорії, історії та конституційного права
Навчально-наукового інституту
права та правоохоронної діяльності
К.ю.н., доцент

Віталій ЯРЕМЧУК

Старший викладач кафедри
теорії, історії та конституційного права
Навчально-наукового інституту
права та правоохоронної діяльності
К.ю.н., доцент

Ольга КОЛИЧ

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри теорії, історії та конституційного права навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності Львівського державного університету внутрішніх справ (протокол № 4 від 29.01.2025 р.)

Силабус навчальної дисципліни «Правнича етика та доброчесність» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Освітньо-професійної програми «Право», галузі знань 08 Право, спеціальності 081 Право, навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності ЛьвДУВС / Укладачі: Яремчук В.Д., Колич О.І. 2025. 19 с.

ХАРАКТЕРИСТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Семестр навчання

Навчальна дисципліна вивчається здобувачами вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» галузі знань 08 Право, спеціальності 081 Право, навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності у 1 семестрі навчання.

Обсяг навчальної дисципліни (у кредитах і годинах)

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС/год.	3/90	3/90
Усього годин аудиторної роботи, у т.ч.:	34	16
• лекційні заняття, год.	18	10
• семінарські, практичні заняття, год.	16	6
Самостійна робота, год.	56	74
Залік	+	+

Анотація навчальної дисципліни

Будь-яка професійна діяльність, яка пов'язана з постійним спілкуванням з людьми, утворює складну систему моральних взаємовідносин з колегами, клієнтами, суспільством, представниками органів влади. Така система взаємоперехідних і взаємозумовлених відносин вивчається професійною етикою, яка визначає причетність людини до свого професійного обов'язку.

Роль професійної етики юриста набуває особливої актуальності, що зумовлено зміцненням моральних засад його діяльності та підвищенням якості надання юридичних послуг. Мораль є підґрунтям розвитку духовної сутності життя людини та суспільства. Моральна культура юриста, а також його доброчесність є фактором підвищення моральних вимог до правника, головним обов'язком якого є утвердження універсальних моральних цінностей у суспільні відносини з метою забезпечення прав людини як основної цінності. Сучасні тенденції розвитку суспільства неможливо уявити без існування знань з етики.

Навчальну дисципліну «**Правнича етика та доброчесність**» розроблено таким чином, щоб надати учасникам освітнього процесу знання, необхідні для правильного розуміння поняття етики, моралі та доброчесності правника, етапів їх формування, а також законодавчих вимог до етики та доброчесності юриста. Основою формування нових знань у межах навчальної дисципліни є комплексний аналіз чинних нормативних актів з питань етики та доброчесності юриста, зіставлення наукових позицій, вивчення правозастосовної практики тощо.

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» загальних та спеціальних компетентностей, а також програмних результатів навчання, відповідно до освітньо-професійної програми «Право» галузі знань 08 Право спеціальності 081 Право.

Вивчення навчальної дисципліни **«Правнича етика та доброчесність»** спрямована на розвиток у здобувачів вищої освіти таких загальних компетентностей:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК1);
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 2);
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 3);
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК4);
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК 7);
- здатність бути критичним і самокритичним (ЗК 8);
- здатність працювати в команді (ЗК 9);
- здатність діяти на основі етичних та національно-патріотичних міркувань (мотивів) (ЗК 10);
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 11);
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК 13);
- цінування та повага різноманітності та мультикультурності (ЗК 14);
- розуміння сутності доброчесності та її дотримання у професійній та повсякденній діяльності (ЗК 16).

Спеціальні компетентності, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна «Правнича етика та доброчесність», є наступними:

- здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві (СК 1);
- цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи (СК 3);

- здатність до критичного та системного аналізу правових явищ (СК 13);
- здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації (СК 14);
- здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення (СК 16).

Визначення очікуваних результатів підготовки здобувачів освіти з навчальної дисципліни «Правнича етика та доброчесність» має базуватися на наступних програмних результатах навчання:

- визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин (ПРН 1);
- проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел (ПРН 3);
- самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій (ПРН 9);
- доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло (ПРН 12);
- вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних (ПРН 15);
- виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи (ПРН 18);
- пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів (ПРН 19);
- знати та розуміти принципи і засади організації адвокатської діяльності, як незалежної професійної діяльності адвоката щодо захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги клієнту, а також особливості надання безоплатної правової допомоги та юридичних послуг суб'єктами інших організаційно-правових форм (ПРН 23).

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Денна форма навчання

№ теми з/п	Лекційні заняття	Кількість годин
1	Тема. Етика як наука про мораль. Основні моральні цінності та категорії етики.	2
2	Тема. Моральні виміри спілкування.	2
3	Тема. Правнича етика: поняття, види джерела.	2
4	Тема. Моральна культура як система ціннісних показників юриста.	2
5	Тема. Етичні засади здійснення правосуддя.	2

6	Тема. Професійна етика адвокатів.	2
7	Тема. Професійна етика працівників прокуратури.	2
8	Тема. Професійна етика слідчого.	2
9	Тема. Етика нотаріальної служби.	2
<i>ВСЬОГО</i>		18
№ теми з/п	Теми семінарських занять	Кількість годин
1	Тема. Моральні виміри спілкування.	2
2	Тема. Правнича етика: поняття, види, джерела.	2
3	Тема. Моральна культура як система ціннісних показників юриста.	2
4	Тема. Етичні засади здійснення правосуддя.	2
5	Тема. Професійна етика адвокатів.	2
6	Тема. Професійна етика працівників прокуратури.	2
7	Тема. Професійна етика слідчого.	2
8	Тема. Етика нотаріальної служби.	2
<i>ВСЬОГО</i>		16
№ тем и з/п	Теми для самостійної підготовки	Кількість годин
1	Тема. Етика як наука про мораль. Основні моральні цінності та категорії етики.	8
2	Тема. Моральні виміри спілкування.	6
3	Тема. Правнича етика: поняття, види джерела.	6
4	Тема. Моральна культура як система ціннісних показників юриста.	6
5	Тема. Етичні засади здійснення правосуддя.	6
6	Тема. Професійна етика адвокатів.	6
7	Тема. Професійна етика працівників прокуратури.	6
8	Тема. Професійна етика слідчого.	6
9	Тема. Етика нотаріальної служби.	6
<i>ВСЬОГО</i>		56
<i>ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</i>		90

Заочна форма навчання

№ теми з/п	Лекційні заняття	Кількість годин
1	Тема. Правнича етика: поняття, види джерела.	2
2	Тема. Моральна культура як система ціннісних показників юриста.	2
3	Тема. Етичні засади здійснення правосуддя.	2
4	Тема. Професійна етика адвокатів.	2
5	Тема. Професійна етика працівників прокуратури.	2
<i>ВСЬОГО</i>		10
№ теми з/п	Теми семінарських занять	Кількість годин
1	Тема. Правнича етика: поняття, види джерела.	2
2	Тема. Етичні засади здійснення правосуддя.	2
3	Тема. Професійна етика адвокатів.	2
<i>ВСЬОГО</i>		6
№ тем и з/п	Теми для самостійної підготовки	Кількість годин

1	Тема. Етика як наука про мораль. Основні моральні цінності та категорії етики.	10
2	Тема. Моральні виміри спілкування.	10
3	Тема. Правнична етика: поняття, види джерела.	6
4	Тема. Моральна культура як система ціннісних показників юриста.	8
5	Тема. Етичні засади здійснення правосуддя.	6
6	Тема. Професійна етика адвокатів.	6
7	Тема. Професійна етика працівників прокуратури.	8
8	Тема. Професійна етика слідчого.	10
9	Тема. Етика нотаріальної служби.	10
<i>ВСЬОГО</i>		74
<i>ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</i>		90

Види навчання

Вид навчання – узагальнена характеристика навчальних систем, що встановлює особливості навчальної діяльності; характер взаємодії викладача і здобувачів вищої освіти в процесі навчання; функції використовуваних засобів, методів і форм навчання.

Основними видами навчання є:

Пояснювально-ілюстративне (традиційне) навчання, при якому викладач, як правило, передає інформацію в готовому вигляді за допомогою словесного пояснення із залученням наочності, а здобувачі освіти сприймають і відтворюють її.

Проблемне навчання, при якому під керівництвом науково-педагогічного працівника організовується самостійна пошукова діяльність здобувачів освіти щодо вирішення навчальних проблем. При цьому у них формуються нові знання, вміння і навички, розвиваються здібності, активність, творче мислення та інші особистісно-значущі якості.

Міжпредметне навчання, що ґрунтується на вивченні інтегрованих навчальних предметів, побудованих на реалізації міжпредметних і внутрішньо-предметних зв'язків в суміжних галузях пізнання.

Розвиваюче навчання, що забезпечує оптимальну підготовку здобувачів освіти, при якому провідна роль відводиться теоретичним знанням. При цьому навчання будується в швидкому темпі і на високому рівні, процес навчання протікає усвідомлено, цілеспрямовано і систематично.

Евристичне навчання, що базується на основних принципах проблемного і розвиваючого навчання, яке передбачає успішність розвитку здобувача освіти за рахунок побудови та самореалізації особистісної освітньої траєкторії в заданому освітньому просторі.

Особистісно-орієнтоване навчання, в якому освітні програми та освітній процес спрямовані на кожного здобувача освіти з властивими йому пізнавальними особливостями.

Семінарські заняття проводяться у традиційних формах, а також у формах:

- *ділової гри* – методу пошуку рішень в умовній проблемній ситуації. Елементи ділової гри: розподіл за ролями, змагання, особливі правила тощо.

Ділова гра застосовується як метод активного навчання її учасників з метою вироблення у них навичок прийняття рішень в нестандартних ситуаціях, а також як засіб тестування здібностей.

- *оксфордських дебатів* – методу інтерактивного тренінгу, який передбачає поділ учасників на головних промовців та публіку. У дебатах вони називаються сторонами: за дискутовану тезу (сторона пропозиції) та проти (сторона опозиції).

- *групової дискусії* – це публічна суперечка, метою якої є з'ясування й зіставлення різних точок зору, визначення істинної думки, пошук оптимального вирішення проблеми.

Основною формою навчання є *очне навчання*, за якого здобувачі вищої освіти знаходяться в одній аудиторії із науково-педагогічним працівником.

Додатковою формою навчання є *дистанційне навчання*, що дозволяє досягти заданої мети за допомогою сучасних систем телекомунікацій, яке використовується у випадку санітарно-епідеміологічних обмежень та обмежень воєнного стану.

Методи контролю

Контрольні заходи охоплюють поточний і підсумковий контроль успішності. Підсумковий контроль успішності передбачає семестровий контроль (залік).

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, практичних занять, самостійної роботи, індивідуальних завдань та має за мету перевірку рівня знань, умінь, навичок, компетентностей та інших особистих якостей, засвоєних здобувачем вищої освіти.

Поточне оцінювання виконаної здобувачем вищої освіти навчальної роботи здійснюється за національною шкалою та фіксується у журналі обліку навчальної роботи.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ І КОНТРОЛЮ

Проведення занять та консультацій:

Відвідування семінарських та практичних занять є обов'язковим, а лекційних – добровільне.

Заняття проводяться в навчальній аудиторії, визначеній розкладом занять.

Консультації мають форму індивідуальної або групової консультації, проводяться в приміщеннях кафедри теорії, історії та конституційного права навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності та/або в навчальній аудиторії групи здобувачів вищої освіти, згідно з графіком консультацій, щотижня. Присутність на консультаціях здобувачів – за бажанням.

Відпрацювання пропущених занять проводяться в приміщеннях кафедри теорії, історії та конституційного права дисциплін навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності та/або в навчальній аудиторії групи здобувача вищої освіти, згідно з графіком консультацій,

щотижня.

При наявності часу у науково-педагогічного працівника, за його згодою, консультації та відпрацювання можуть проводитись у будь-який інший час, при зверненні здобувачів вищої освіти, в межах графіку робочого дня.

Допуск до підсумкового контролю

Пропущені практичні та семінарські заняття, а також отримані під час їх проведення незадовільні оцінки здобувач вищої освіти повинен відпрацювати не пізніше як за один робочий день до проведення останнього семінарського заняття.

Система оцінювання

Порядок оцінювання визначається розділом 4 Положення про організацію освітнього процесу у Львівському державному університеті внутрішніх справ (затвердженого Вченою радою ЛьвДУВС, протокол від 15.08.2024 № 3).

Система оцінювання передбачає накопичення 100 балів із кожної навчальної дисципліни (освітнього компоненту), які перераховуються в національну шкалу та шкалу оцінювання ЄКТС.

Контрольні заходи охоплюють поточний і підсумковий контролю успішності здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, практичних занять, самостійної роботи, індивідуальних завдань тощо та має за мету перевірку рівня знань, умінь, навичок, компетентностей та інших особистих якостей, засвоєних здобувачем вищої освіти.

Методами поточного контролю є: усне опитування, яке включає перевірку знань відповідного теоретичного матеріалу та правильність виконання практичних завдань (тестів); підготовка рефератів та есе, передбачених у плані семінарських занять та їх колективне обговорення, доповнення та уточнення відповідей інших здобувачів тощо.

Оцінка «*відмінно*» під час проведення семінарських та практичних занять виставляється здобувачу вищої освіти, який:

- 1) виконав програмний матеріал;
- 2) під час заняття показав належні знання питань розглядуваної теми, у тому числі:
  - положень чинного законодавства з питань етики та доброчесності;
  - змісту інститутів професійної таємниці та їх взаємозв'язок;
  - нормативних визначень основних понять;
  - наукових визначень понять, які не мають нормативного закріплення;
- 3) під час заняття продемонстрував вміння:
  - тлумачити положення етичних кодексів, належно володіючи при цьому правовими категоріями та поняттями;
  - правильно застосовувати положення закону та етичних кодексів при вирішенні конкретних питань.

Оцінка «*добре*» виставляється здобувачу вищої освіти, який твердо знає

весь програмний матеріал, грамотно і по суті викладає його, не допускає суттєвих неточностей при виборі відповіді, тобто вибирає правильну, але не найкращу відповідь; правильно застосовує теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань, володіє необхідними навичками і прийомами їх виконання, але для визначення дійсного ступеня знань здобувача вищої освіти викладач змушений задавати додаткові запитання і уточнити окремі відповіді.

Вміє розв'язувати ситуаційні завдання середньої важкості.

Із загального обсягу здобувач вищої освіти правильно виконує 71-89% завдань.

На «задовільно» оцінюється здобувач вищої освіти, який знає тільки основний матеріал, передбачений програмою, але не засвоїв його деталей, припускається неточностей, обирає недостатньо чіткі формулювання, порушує послідовність у викладенні програмного матеріалу, проявляється невпевненість у вирішенні завдань практичного характеру.

Здобувач вищої освіти спроможний розв'язати прості завдання.

Із загального обсягу здобувач вищої освіти правильно виконав 60-70% завдань.

Незадовільна оцінка виставляється здобувачу вищої освіти, який не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при формулюванні основних положень курсу, з великими труднощами використовує теоретичні відомості при виконанні завдань.

Із загального обсягу здобувач вищої освіти правильно виконав не більше 59% завдань.

Самостійна робота оцінюється окремо. Загальна кількість балів (максимум 20) за самостійну роботу визначається як сума отриманих балів за виконання таких видів робіт:

- підготовка реферату (есе) – до 4 балів;
- підготовка презентації (не менше 10 слайдів) – до 5 балів;
- виконання інших завдань запропонованих здобувачем вищої освіти та узгоджених з науково-педагогічним працівником – максимум від 5 до 7 балів.

Вимоги до реферату (есе). Реферат (есе) виконується державною мовою, з додержанням вимог наукового стилю.

Структура реферату (есе):

- титульний аркуш, на якому зазначається назва навчального закладу, тема реферату (есе), прізвище та група студента, навчальна дисципліна;
- план;
- вступ;
- виклад основного матеріалу;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

Формат сторінок – А4. Шрифт Times New Roman. Розмір 14. Поля: по 20 мм. Простий план – 3-4 розділи. Список джерел – 10-15 найменувань. Обсяг реферату (есе) – 15-20 сторінок.

Критерії оцінювання реферату (есе). Критеріями оцінювання реферату (есе) як авторського тексту є: новизна змісту, обґрунтованість вибору джерел, ступінь розкриття сутності питання, дотримання вимог до оформлення.

Реферат (есе) оцінюється в 4 бали, якщо виконано всі вимоги щодо написання, позначена проблема та обґрунтовано її актуальність, зроблений аналіз різних точок зору на проблему та логічно викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення.

Реферат (есе) оцінюється в 3 бали, якщо виконано всі формальні вимоги до написання: витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення. Проблема позначена, але не достатньо обґрунтована її актуальність, зроблений короткий аналіз різних точок зору на проблему, сформульовані висновки, але не достатньо повно.

Реферат (есе) оцінюється в 2 бали, якщо основні вимоги виконані, але при цьому допущені деякі недоліки. Не обґрунтовано актуальність проблеми, висновки не чіткі. Наявні певні неточності у викладенні матеріалу. Вимоги щодо оформлення дотримано.

Реферат (есе) оцінюється в 1 бал, якщо є істотні відступи від вимог, зокрема: тема розкрита лише частково, допущені фактичні помилки в змісті реферату, наявні недоліки в оформленні.

Реферат (есе) оцінюється в 0 балів, якщо тема не розкрита, виявляється істотне нерозуміння проблеми.

Вимоги до презентації. Рекомендований тип файлу для презентації - *.pptx. Обсяг – не менше 10 слайдів. Презентація виконується українською мовою.

Зміст презентації має бути структурованим: назва, вступ, мета і завдання дослідження, методологія, результати, висновки та ін. Презентації не повинні містити цілі абзаци тексту. Кожен слайд повинен містити заголовок, який підсумовує інформацію, яка висвітлена на слайді. Презентація має бути логічною – початою та завершеною.

Мінімальний розмір шрифту – 22. Міжрядковий інтервал – полуторний.

Критерії оцінювання презентації.

Презентація оцінюється в 5 балів, якщо в ній відображено глибоке розуміння та усвідомлення матеріалу, наявний творчий підхід до поставлених задач. Під час аналізу-інтерпретації зроблено самостійні висновки, наявна аргументація, висловлено власне ставлення до проблеми. Малюнки, звуки, фото – у кількості, виправданій змістом презентації. Робота виконана творчо і самостійно. Презентація характеризується оригінальністю. Відповідає усім вимогам.

Презентація оцінюється в 4 бали, якщо відповідає усім вимогам до

оформлення, і одній або двом таким: відображає глибокий пошук при дослідженні та застосування навичок мислення високого рівня, показує явне поглиблення та розуміння теми, притягує увагу аудиторії.

Презентація оцінюється в 3 бали, якщо проєкт має чіткі цілі, відповідні темі. Включена інформація добута із різних джерел. Проте не достатньо обгрунтована проблематика, висновки стислі. Вимоги до презентації дотримані.

Презентація оцінюється в 2 бали, якщо проєкт представляє інформацію структуровану у формі опорного конспекту. Зроблений акцент на важливих питаннях. Вимоги дотримані.

Презентація оцінюється в 1 бал, якщо проєкт сфокусований на темі, але не висвітлює її. Наявна певна організаційна структура, але вона не явна з показу. Можуть бути фактичні помилки чи незрозумілості, але вони не значні.

Презентація оцінюється в 0 балів, якщо проєкт здається випадковим, нашвидку зробленим чи незакінченим. Наявні значні фактичні помилки, незрозумілості та нерозуміння теми.

Види самостійної роботи обираються здобувачем вищої освіти на власний розсуд та можуть поєднуватися.

Тематика завдань для самостійної роботи визначається у плані семінарських та практичних занять, а також може бути запропонована та погоджена здобувачем освіти чи науково педагогічним працівником додатково.

Семестровий контроль з навчальної дисципліни «Правнича етика та доброчесність» здійснюється у формі **заліку**.

Підсумковий контроль у формі заліку проводиться після проведення всіх видів занять, передбачених робочою навчальною програмою відповідної навчальної дисципліни.

Оцінювання здійснюється за результатами накопичених балів із аудиторної та самостійної робіт.

Система оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни «Правнича етика та доброчесність» здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у ЛьвДУВС.

Семестровий контроль у формі **заліку** передбачає оцінювання засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу навчальної дисципліни «Правнича етика та доброчесність».

Ліквідація академічної заборгованості перед комісією здійснюється у формі усного заліку, за який здобувач вищої освіти може отримати не більше 74 балів.

Основними засобами підсумкового контролю у формі заліку є білети.

Заліковий білет складається із двох теоретичних питань (до 20 балів) та практичного завдання (до 30 балів).

Відповідність підсумкових семестрових оцінок у балах оцінкам за національною шкалою та шкалою ЄКТС

За внутрішньою шкалою закладу вищої освіти в балах	За шкалою ECTS /За національною шкалою	
	Вноситься до відомості	
	залік	
90–100	A / Відмінно	Зараховано
82–89	B / Добре	
75–81	C / Добре	
64–74	D / Задовільно	
60–63	E / Задовільно	
35–59	FX / Незараховано із можливістю повторного складання	
0–34	F / Незадовільно	F / Незараховано
	із обов'язковим повторним вивченням курсу	

Визнання результатів неформальної (інформальної) освіти. Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти.

Порядок зарахування та оцінювання знань здобувачів вищої освіти, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті визначаються Положенням про порядок визнання у Львівському державному університеті внутрішніх справ результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, а також Положенням про організацію освітнього процесу у ЛьвДУВС.

Основними рекомендованими ресурсами для отримання знань у неформальній та/або інформальній освіті є:

- українська платформа професійного розвитку Prometheus – <https://prometheus.org.ua/>;
- українська студія онлайн-освіти EdEra – <https://ed-era.com/>;
- навчальна платформа HELP – <https://www.coe.int/uk/web/help-country/home>;
- інші ресурси на вибір здобувача вищої освіти.

ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література

I. Нормативно-правові акти

1. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 27. Ст. 282. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>
2. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 #4651-17. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
3. Про нотаріат: Закон України від 02.03.1993. №3425-12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text>
4. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 №1687-18. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>
5. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>
6. Загальні правила етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування від 31.08.2016. №z1203-16. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1203-16#Text>
7. Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів від 27.04.2017 №n0001900-17. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001900-17#Text>
8. Кодекс суддівської етики від 22.02.2013 №n0001415-13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001415-13#Text>
9. Правила адвокатської етики від 09.06.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001891-17#Text>
10. Правила професійної етики нотаріусів України від 07.06.2021 №2039/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0759-21#Text>

II. Спеціальна література

1. Бабіков О., Бабікова О. Захист у справах, пов'язаних з корупцією. Київ: Норми права. 2025. 232 с.
2. Бралатан В., Гуцаленко Л., Здирко Н. Професійна етика. Видавництво «Центр учбової літератури». 2021. 252 с.
3. Вишківська В.Б., Тригуб А.Ю. Формування професійної етики майбутніх юристів у процесі фахової підготовки. *Міжнародний науковий журнал «Грааль науки»*. №39. 2024. С. 626-628.
4. Вознюк Н. Етика. Видавництво «Цента навчальної літератури». 2019. 300с.
5. Етика. Естетика. За ред. В. Панченко. Видавництво «Центр навчальної літератури». 2019. 432 с.
6. Зейкан Я., Лисак О., Барсук В. Адвокатська техніка. Практичний посібник. Видавничий дім «Дакор». 2024. 640 с.
7. Кацавець Р. С. Основи правової культури юриста. Навчальний посібник. К.: Алерта, 2017. 132 с.
8. Кацавець Р. Професійна етика юриста. Навчальний посібник. Київ: Алерта. 2022. 300 с.

9. Кельман М.С., Ковальчук З.Я. Професійна етика юриста : навчально-методичний посібник (у схемах) / за наук. ред. проф. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. 108 с.
10. Криштанович М.Ф., Біловус Д.І. Особливості формування професійного етикету майбутніх юристів. Академічні візії. №18. 2023. URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/330/294>
11. Кудрявцев О. Адвокат в умовах воєнного стану. Практичний посібник. Київ: Норми права. 2024. 163 с.
12. Митрофанов І.І., Васечко Л.О., Кравчук В.М. Професійна етика в юриспруденції. Підручник. Київ: Юрінком Інтер. 2024. 476 с.
13. Несінов О., Зейкан Я. Тактика захисту в кримінальному процесі та важливі аспекти адвокатської діяльності. Київ: Норми права. 2025. 478 с.
14. Основи професійної етики та поведінки прокурора: навч. посіб. / за ред. д-ра юрид. наук, проф. Козьякова І. М. ; Ген. прокуратура України, Нац. акад. прокуратури України. - Київ : Нац. акад. прокуратури України, 2017. 183 с.
15. Панченко В. Прикладна етика. Видавництво «ЦУЛ». 2019. 392 с.
16. Професійна етика юриста : підручник / [В. С. Бліхар та ін. ; за ред. проф. В. С. Бліхара] ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів ; Хмельницький : Хмельниц. ун-т упр. та права, 2016. 357 с.
17. Професійна етика юриста : навчально-методичний посібник (у схемах) / за наук. ред. В. С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. 108 с.
18. Радовська Л., Лясковська С., Тихомиров О. Юридична деонтологія. Від навчання до практики. Навчальний посібник. Київ: Кондор. 296 с. 2019.
19. Радовецька Л., Тихомиров О. Сучасні основи професійної діяльності правника. Київ: Кондор. 2022. 344 с.
20. Сливка С.С. Юридична деонтологія. Підручник. Видавництво «Право». 2015. 296 с.
21. Сушицька Ю., Світлишина І., Войтович Н. Значення етичної поведінки юриста для відновлення бізнесу, що зазнав втрат у зв'язку з повномасштабним вторгненням в Україну. Академічні візії. №14. 2022. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/91/83>
22. Тетарчук І.В. Юридична деонтологія. Навчальний посібник. Видавництво «ЦУЛ». 2020. 158 с.
23. Чистіліна Т. Етика та естетика. Видавництво «Центр навчальної літератури». 2019. 304 с.
24. Шемчук В.В. Професійна етика діяльності прокурора. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. №1. 2023. С.77-85
25. Шульженко Ф., Шаркова І., Гайдулін О. Морально-правові принципи доброчесності та добросовісності: генеза та парадигми сучасної рецепції. Навчальний посібник. Видавництво «Алерта». 2018. 110 с.
26. Юридична деонтологія і професійна етика та логіка для юристів: [навчально-методичний практикум для студентів денної та заочної форм

навчання напряму підготовки - Правознавство] / А. В. Грубінко; В. М. Кравчук. Тернопіль, 2016. 109 с.

III. Додаткова література

1. Барабаш О.О., Солодкевич В.І. Професійна етика у правоохоронній діяльності в Україні: національні тенденції та зарубіжний досвід. *Державотворення та правотворення в контексті євроінтеграції: Матеріали доповідей, виступів і повідомлень учасників VII-го Всеукраїнського круглого столу*. Львів, 3 грудня 2021 р. С.21-26
2. Бердан І., Москаленко А. Юридична професія: практика, правда. Майстер-клас молодим юристам. Київ: Кондор. 2019. 112 с.
3. Бігун В. С. Доброчесність і правосуддя. Філософія. Теорія. Практика [Текст] : крит. аналіз. Практика доброчесності (Конкурси до Верхов. Суду і Вищ. антикорупц. суду). 17 фільмів, 25 притч і 35 термінів. Мудрості, цитати, джерела / В'ячеслав Бігун. - Київ : Інтерсервіс, 2021. 499 с.
4. Билиця, І. О. Професійна етика прокурора : монографія / І. О. Билиця ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". - Одеса : Юридична література, 2015. 182с.
5. Вавринчук М. П., Пунда О. О. Когут О. В. Питання доброчесності як ключового критерію у процесі добору на посаду судді. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 1. С. 304-307.
6. Вавринчук М.П., Чорнобай О.В. Причини професійної деформації юриста. Гармонізація законодавства України з правом Європейського Союзу : зб. тез доповідей IV Всеукраїнської наукової конференції, 17 квітня 2023 р. (м. Хмельницький). Хмельницький : ХНУ, 2023. URL: <https://elar.khmnpu.edu.ua/items/74e045a1-2bf5-4150-a3b4-a8528404c71d>
7. Великий енциклопедичний словник юриста. У 3 томах. Видавництво ОВК. 2018.
8. Волошина Я.Л. Доброчесність у професійній діяльності юриста. Аналітично-порівняльне правознавство. Ужгород, 2022. №6. С.16-21.
9. Вільчик Т. Актуальні проблеми адвокатури. Підручник. Київ: Право. 2022. 376 с.
10. Головань Т.Г. Формування доброчесності як основи професійної поведінки юриста. *Академічна доброчесність, відкрита наука та штучний інтелект: як створити доброчесне освітнє середовище*. 18 вересня-18 жовтня 2023 р. Львів-Торунь. С.117-119.
11. Гришко В.І., Бобешко М.О. Теоретико-правова характеристика професійної етики юристів. *Implementation of Modern Science and Practice. Abstracts of XXV International Scientific and Practical Conference. Varna, Bulgaria. May 11-14, 2021. С.185-187.*
12. Дрозд А., Дрозд В. Настільна книга слідчого Національної поліції України. Видавництво «ЦУЛ». 2019. 480 с.
13. Загурський О.Б. Юридична етика в контексті професійної діяльності юриста. *Правова політика України: історія та сучасність. Матеріали*

IV Всеукраїнського науково-практичного семінару. Житомир, 6 жовтня 2023 р. С.34-36.

14. Кацавець Р. Мова у професії юриста. Підручник. 2017. 304 с.
15. Кацавець Р. Підготовка майбутніх юристів. Навчальний посібник. Київ: Алерта. 2023. 178 с.
16. Кацавець Р. Юридична психологія. Навчальний посібник. Київ: Алерта. 2023. 294 с.
17. Ковбаса В., Хмеленко К., Професійна етика прокурора України. *Верховенство права: доктрина і практика в умовах сучасних світових викликів. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. ДДУВС, 25.02.2021. С.23-26.*
18. Кудрявцев О. Адвокат на захисті потерпілого. Практичний посібник. Київ: Норми права. 2023. 224 с.
19. Куліченко А. В. Професійна етика як невід'ємний аспект адвокатської діяльності. Адвокатура: минуле, сучасність та майбутнє : матеріали XII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 11 листопада 2022 р.) / редкол.:Н. М. Бакаянова (гол.) ; НУ «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2022. –С. 374-376.
20. Майнулов Є. Етика в діяльності юриста. Проблеми саморозвитку особистості в сучасному суспільстві: Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції. 26-27 березня 2021 р. Х., 2021. С. 269-271
21. Мазовіта А.Б. Добročесність судді як конституційна новела та вимога часу. *Наука і техніка. №5 (33). 2024. С.150-159.*
22. Меліхова Ю. А. Морально-професійна культура судді: історія і сучасність: монографія / Ю. А. Меліхова; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2015. 217с.
23. Парімончик Б., Ядловська О. Особа юриста як спільний предмет дослідження юридичних наук. *Science and Technology: Problems, Prospects and Innovations. Proceedings of II International Scientific and Practical Conference. Osaka, Japan. 17-19 November 2022. С.807-813.*
24. Розбудова цілісності і добročесності під час реформування поліції. Досвід України : аналіт. доп. та матер. спеціаліз. Міжнар. конф. (17 квіт. 2019 р., м. Київ) / [за ред. О. Д. Маркєєвої та Л. І. Полякова] ; Національний інститут стратегічних досліджень ; Центр досліджень армії, конверсії та роззброєння ; Женевський центр безпекового урядування. Київ : НІСД, 2019. 112 с.
25. Рудницька Л.О., Сухицька Н.В. Професійно-правова культура юриста. *Тренди та перспективи розвитку мультидисциплінарних досліджень. Матеріали IV міжнародної наукової конференції. Луцьк. 2023. С.204-206.*
26. Силіна О., Коваль Н., Голинська М. Роль етики в діяльності суддів. *Наука і молодь у XXI сторіччі: збірник матеріалів IX Міжнародної*

молодіжної науково-практичної конференції. М. Полтава, 30 листопада 2023 р. С.791-793.

27. Теремцова Н.В. Поняття та основні принципи професійної етики юриста. Сучасні тенденції розвитку законодавства України в контексті проведення державних реформ. Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. М. Чернівці. 4 березня 2021 р. С. 281-284.
28. Чеченко К.О. Добросесність як принцип державної служби за законодавством України: питання теорії та практики. Дис. на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Запоріжжя, 2023. 297 с.
29. Яцечко О.О., Савіщенко В.М. Моральна культура юриста як невід'ємна складова юридичної професії. Modern Directions of Scientific Research Development. Proceedings of VI International and Practical Conference. Chicago, USA. 24-26 November 2021. С.1150-1153.

Методичне забезпечення

Проведення заняття забезпечується програмою навчальної дисципліни, робочою програмою навчальних дисциплін, силабусом, планами проведення семінарських та практичних занять, методичними рекомендаціями для підготовки до семінарських занять, методичними рекомендаціями до самостійної роботи, які розміщені в електронній бібліотеці на сайті Львівського державного університету внутрішніх справ <https://www.l.vduvs.edu.ua/elektronnyi-kataloh>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни «Кримінальне право» формується з допомогою інформаційних ресурсів, джерелом отримання яких офіційні веб-сайти:

1. Львівський державний університет внутрішніх справ // www.lvduvs.edu.ua
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, електронні фахові видання // www.nbuv.gov.ua
3. Львівська національна наукова бібліотека імені В. Стефаніка // <https://www.lsl.lviv.ua/index.php/uk/golovna2/>
4. Національна історична бібліотека України :// <https://nibu.kyiv.ua>
5. Національна парламентська бібліотека України // <http://www.nplu.org/>
6. Харківська державна наукова бібліотека України імені В. Короленка // <http://korolenko.kharkov.com/>
7. Наукова бібліотека імені В. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка // <http://lib-gw.univ.kiev.ua/>
8. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка // <https://www.lnlibrary.lviv.ua>

9. Книжкова палата України імені Івана Федорова // <http://www.ukrbook.net>